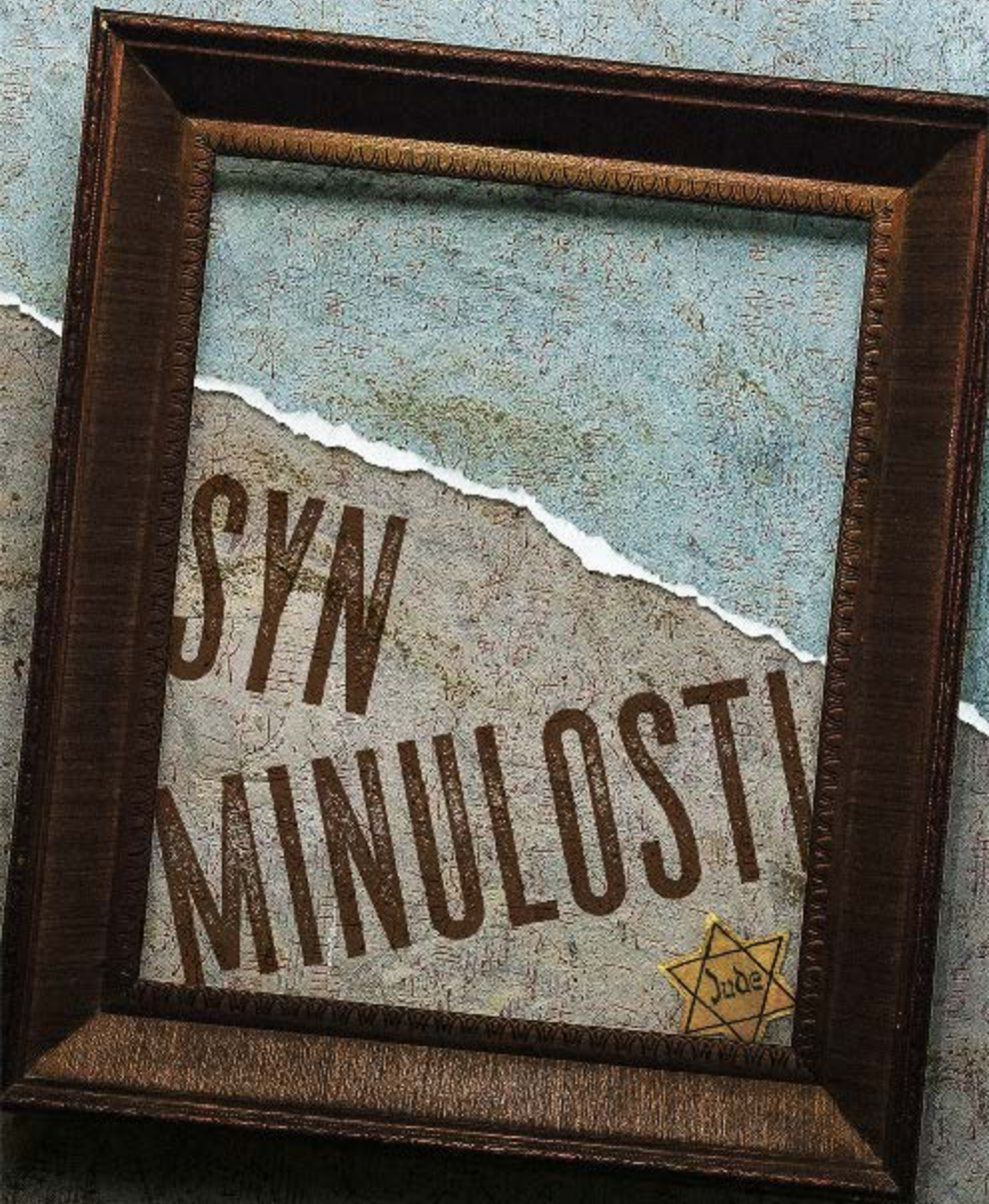

BLANCA MIOSI

Opuštěný dům na kraji města nečekaně vydá své tajemství

SYN MINULOSTI

HIJO DEL PASADO

Copyright © 2019 by Bianca Miosi

All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jana Zatloukalová, 2023

Cover © Martin Kopecký, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

twitter.com/knihydobrovsky

www.facebook.com/KnihyDobrovsky.cz

ISBN 978-80-277-3121-3 (pdf)

BLANCA MIOSI

SYN MINULOSTI

přeložila Jana Zatloukalová

OBSAH

<i>KAPITOLA 1</i>
<i>KAPITOLA 2</i>
<i>KAPITOLA 3</i>
<i>KAPITOLA 4</i>
<i>KAPITOLA 5</i>
<i>KAPITOLA 6</i>
<i>KAPITOLA 7</i>
<i>KAPITOLA 8</i>
<i>KAPITOLA 9</i>
<i>KAPITOLA 10</i>
<i>KAPITOLA 11</i>
<i>KAPITOLA 12</i>
<i>KAPITOLA 13</i>
<i>KAPITOLA 14</i>
<i>KAPITOLA 15</i>
<i>KAPITOLA 16</i>
<i>KAPITOLA 17</i>
<i>KAPITOLA 18</i>
<i>KAPITOLA 19</i>
<i>KAPITOLA 20</i>
<i>KAPITOLA 21</i>
<i>KAPITOLA 22</i>
<i>KAPITOLA 23</i>
<i>KAPITOLA 24</i>
<i>KAPITOLA 25</i>
<i>KAPITOLA 26</i>
<i>KAPITOLA 27</i>
<i>KAPITOLA 28</i>
<i>KAPITOLA 29</i>
<i>KAPITOLA 30</i>
<i>KAPITOLA 31</i>

KAPITOLA 32

KAPITOLA 33

KAPITOLA 34

KAPITOLA 35

KAPITOLA 36

KAPITOLA 37

KAPITOLA 38

KAPITOLA 39

KAPITOLA 40

KAPITOLA 41

KAPITOLA 42

KAPITOLA 43

KAPITOLA 44

KAPITOLA 45

KAPITOLA 46

KAPITOLA 47

KAPITOLA 48

KAPITOLA 49

KAPITOLA 50

KAPITOLA 51

KAPITOLA 52

KAPITOLA 53

KAPITOLA 54

KAPITOLA 55

KAPITOLA 56

KAPITOLA 57

KAPITOLA 58

KAPITOLA 59

KAPITOLA 60

KAPITOLA 61

KAPITOLA 62

KAPITOLA 63

POZNÁMKA AUTORKY

Henrymu, navždy

KAPITOLA 1

Stát New York, 2005

Hyde Park

DLOUHO OČEKÁVANÉ OBDOBÍ ZASLOUŽENÉHO ODPOČINKU NEBYLO pro Daniela Kozlowského takové, jak si původně představoval. Ráno co ráno otvíral oči o půl šesté. Bylo tomu tak již sedmdesát jedna let a on měl za to, že to tak bude dál, dokud je nezavře navždy. Odpoledne, když měl hotovou veškerou práci, co sám sobě uložil, sedával v jednom z proutěných křesel na verandě a pozoroval přírodu, ale žádné potěšení mu to nepřinášelo. Uplynul rok v tomto poklidném duchu a on začal litovat, že se nechal unést a nerozvážně kývl na uzavření smlouvy. Nejlepší léta svého života strávil na jiném místě, které se jmenovalo stejně, Hyde Park, ale to bylo v Chicagu, a protože byl pověřivý, považoval to za dobré znamení. Hyde Park v Poughkeepsie, kde stál Hamiltonův dům, byl ovšem úplně jiný a ani samotný dům se vůbec nepodobal tomu chicagskému. Únavná práce na zahradě, se kterou mu nikdo nepomáhal a při níž ze sebe Kozlowski vydával maximum tak, jak to dělal celý život, pomalu přestávala být jeho oblíbenou zábavou. V zadní části jinak překrásné zahrady se zcela nepochopitelně nacházela podivná změt květin, plevelu a křovisek, která narušovala harmonickou vyrovnanost celého přírodního skvostu, kopie italské zahrady z 16. století. Tato změt byla to jediné, co mu na domě vadilo už od samého začátku, dokud se nedozvěděl smysl její existence. Pohlédl na své ruce, velké a silné, navyklé činností, kterými se poslední dobou zabýval.

Kdysi, když se věnoval své precizní práci chirurga, jeho velké a silné ruce dovedly tančit lehce jako baletky.

Ačkoliv se nejdřív zdálo, že současný způsob života bude pro jeho ženu i pro něj ten pravý, každodenní jednotvárnost už ho začínala nudit. Tedy až do chvíle, než k nim vpadl nečekaný návštěvník. Daniel ho uviděl z okna knihovny. Zahlédl vůz míhající se za větlemi platanů, javorů a brusnic rostoucích podél cesty. Strídavě se objevoval a zase ztrácel, což vzbuzovalo jeho zvědavost. Byl vděčný i za sebemenší rozptýlení, které by rozčeřilo stojaté vody ubíjející všednosti. Ne tak jeho žena, která se tomu skoro až poustevnickému životu přizpůsobila podle všeho lépe než on, přestože byla ještě docela mladá. Daniel si ale nikdy nebyl jistý, co se Vivece doopravdy honí hlavou.

Pokud se k nim zrovna čirou náhodou nevydal listonoš, Daniel neměl ani potuchy, kdo by to mohl být. Sportovní vůz projel bránou zpolá ukrytou ve stínu dlouhých šlahounů povijnice, obkroužil zatáčku kruhového objezdu a zastavil před hlavním vchodem. Muž, který z auta vystoupil, působil tak trochu prkenně a jeho pohyby připomínaly chování a gesta Angličanů. Daniel by raději nechal Viveku, aby otevřela. Zdálo se, že k němu dolehlo zabzučení zvonku. Rozhodl se vyčkat.

Po chvíli přišla Viveka a v obličeji se jí mísila zvědavost s obavami.

„Danieli, je tu nějaký pán a ptá se po rodině Hamiltonových. Říká, že tenhle dům postavili jeho příbuzní.“

Daniel si zamyšleně přešel prstem po rtech a sklouzl pohledem k zemi.

„Jak se jmenuje?“

„Francis Hamilton.“

„Jdu tam a uvidíme. Řekl ti, proč přišel?“

„Ne,“ odpověděla a po tváři jí přeběhl stín znepokojení.

Daniel prošel chodbou a sešel po točitém schodišti do vestibulu. Tam spatřil muže stojícího zády k němu, jak si se zaujetím prohlíží

dřevořezbu na obloukovém vstupu do obývacího pokoje. Jen co uslyšel kroky na schodech, otočil se, sotva znatelně se pousmál a pozdravil.

„Dobrý den, pane...“

„Daniel Kozlowski. A vy jste...?“

„Francis Hamilton. Rád vás poznávám,“ řekl muž a podal mu ruku.

Stisk návštěvníkovy ruky nepřipadal Danielovi nijak zvlášť silný, ale ani slabý. Byl to takový až přespriliš korektní stisk.

„Tohle je paní Kozlowská,“ řekl a obrátil se ke své ženě. Jelikož byl zvyklý na dotěrné pohledy lidí pokaždé, když se někomu představovali, nechtěl si všímat výrazu v hostově tváři a pokračoval: „Co vás sem přivádí? Pokud je něco, s čím bych vám mohl pomoci...“

„Těší mě, že vás poznávám, paní Kozlowská.“ Muž jí podal ruku a při stisknutí té její se mírně uklonil. „Omlouvám se, že jsem přijel bez ohlášení. Jen jsem chtěl navštívit dům, kde jsem prožil dětství. Už je to dávno.“

„Tento dům patřil vaší rodině?“

„Ano. Než jsme odešli do Anglie. Tehdy mi bylo deset let.“

„Pojďme do obývacího pokoje, tam to bude pohodlnější,“ navrhl Daniel. „Jak sám uvidíte, nic jsme tady neměnili, líbí se nám to tak, jak to je.“

Manželé Kozlowští se na sebe významně podívali. Obou se zmocnil stejný pocit, divná předtucha, že Francis Hamilton má na dům větší nárok než oni. Může se tam klidně procházet odshora dolů, a pokud je tím, za koho se vydává, dům patří jemu.

Neznámý si mezitím vykračoval po obývacím pokoji a rozhlížel se na všechny strany. Dopodrobna zkoumal každou maličkost a vůbec to nezastíral, jako by dával najevo, že přišel právě proto, aby si všechno důkladně prohlédl.

„Posaďte se, prosím,“ vybídla ho Viveka. „Dal byste si kávu?“

„Děkuji, paní Kozlowská. Dal bych si čaj, jestli vám to nevádí.“

„S radostí,“ odpověděla Viveka a s úlevou zamířila do kuchyně, celá šťastná, že může uniknout z nepříjemné společnosti toho muže, jehož nadřazené chování nedokázala zakrýt ani zdvořilost a vybrané způsoby.

„Promiňte, můžu se zeptat? Jak dlouho tady bydlíte?“

„Samořejmě a nemusíte se omlouvat, pane Hamiltone. Stěhovali jsme se před rokem, předtím jsme ještě nějaký čas jednali o smlouvě. Banka nám dala nabídku, která se neodmítá.“

„Nabídku? To by mohlo být...?“

„Dům byl neobydlený a opuštěný,“ přerušil Daniel Hamiltona dřív, než stačil dokončit větu. „Než zesnuli, pověřili jeho majitelé starostí o něj svého advokáta, pana Beckermana, ale ten také zemřel, takže pozůstalost zůstala nevyřízená. Samospráva okresu Dutchess County ji nemohla nabídnout k prodeji, ale nejspíš se rozhodla dát právo k užívání přes Chase Bank, četli jsme inzerát a připadalo nám to zajímavé,“ vysvětloval Daniel. „Podmínkou bylo, abychom se postarali o opravu a údržbu. Podepsali jsme smlouvu na dvacet let, ale může se prodloužit,“ dodal, aby znovu zdůraznil jejich právo tam být.

„Vidím, že odvádíte dobrou práci. Dům je velký,“ řekl Hamilton a záměrně ignoroval známky neklidu ve tváři svého hostitele.

„Ano, je dost velký. Některé věci potřebují ještě dořešit, střecha například, elektroinstalace... Kromě toho ve sklepě prasklo potrubí, a to narušilo základy domu.“ Daniel se krátce odmlčel a rozhlédl se kolem. „Když tu nikdo nebydlel, nebyly žádné potíže. Ale jakmile se pustila voda a začala se znovu používat kanalizace, nastaly problémy. Ten advokát se staral dobře, ale dům byl přece jen delší čas prázdný,“ uzavřel.

„To je pochopitelné,“ přitakal Hamilton. „Dům chátrá rychleji, když se v něm nebydlí.“

„Proč jste přijel?“ zeptal se bez okolků Daniel.

„Vzal jsem si pár dní volna a chtěl jsem to tu vidět.“

„Smím vědět, jaká je vaše profese?“ otázal se Daniel a schválně se vyhybal otázce, kde se chce nezvaný host ubytovat.

„Ale jistě. Mám uměleckou galerii.“

„Máte v plánu otevřít galerii i tady?“

„To nevím, abych pravdu řekl, zatím jsem o tom neuvažoval.“

Danielovi se zdálo naprosto zřejmé, že Hamilton přijel jenom proto, aby získal zpátky ztracený domov.

„Škoda, že jste nepřišel, když byl ještě čas...“ řekl a chtěl tím dát najevo, že nemají v úmyslu dům opustit.

Byl vděčný, když jeho větu přerušila Viveka, která se objevila s podnosem v ruce.

„Máte rád čokoládové sušenky? Pekla jsem je dnes ráno,“ řekla a postavila před hosta čaj.

„Zbožňuju je, a o to víc, jestli jsou domácí.“

„Nemohla jsem neslyšet, co říkal manžel. Škoda, že jste nepřišel, když byl ještě čas... Čas na co?“

„No, vlastně...“

„Drahoušku, není to tak, jak si myslíš.“

„Ale vlastně ano,“ připustil Hamilton. „Máte úplnou pravdu. Je politováníhodné, že jsem nepřišel dřív, abych se o dům postaral. Bohužel to nebylo možné, přestože jsem chtěl,“ usmál se a vzal si sušenku.

„Můžete si to tady projít klidně sám, bez našeho doprovodu,“ nabídl mu Daniel. Hostova poslední slova ho sice zaujala, ale pak si řekl, že víc raději poslouchat nechce.

„Mnohokrát vám děkuji, ale nezdá se mi to vhodné.“

„My na tom trváme,“ ozvala se důrazně Viveka, povzbuzená nápadem svého muže. „To je to nejmenší, co pro vás můžeme udělat.“

Hamilton se najednou tvářil, že ho nezajímá nic jiného než sušenky. „Jsou výtečné,“ prohlásil, když labužnický spolk l poslední kousek. „Gratuluju, nikdy jsem nejedl lepší, jsou tak jemné a delikátní, vyvážená chuť medu a anýzu přesně, jak má být.“

Viveka byla potěšena tolika lichotkami a nezdráhala se jim uvěřit. Hamilton vypadal jako skutečný gentleman vytríbeného vkusu. Jistě mnoha věcem rozumí, vždyť přijel až z Evropy!

„Děkuji moc, pane Hamiltone, jsou jen takové obyčejné...“

„Vůbec nejsou obyčejné. Víte, že cukrářské umění je skutečné umění? Máte zlaté ruce, paní Kozłowska. Správně kombinovat chutě, to neumí každý.“

„Poslužte si a můžete si vzít i s sebou. V kuchyni mám ještě další.“

Danielovo odkašlání ji vrátilo do reality. Chvíli seděli všichni tři mlčky. Hamilton si pochutnával na další sušence, Daniel upil ze své kávy a Viveka zůstala zamyšlená s hrnečkem v ruce, jako by strnula v nějaké jogínské pozici.

„Říkal jsem si, že bych tu mohl pár dní pobýt, abych si připomněl staré dobré časy...“

„Tady?“ téměř vykřikl zaskočený Daniel. Vzápětí si to uvědomil a pronesl přívětivěji: „Ale ovšem, připravíme vám pokoj, který si budete přát.“

„Jsem vám velice zavázán. Ani nevíte, jak moc to pro mě znamená. Rád bych se ubytoval v pokoji svých prarodičů, pokud vás to nebude obtěžovat.“

Daniel si nemohl pomoci a změřil si hosta podezíravým pohledem.

„Chcete být v pokoji vašeho dědečka a babičky? Nechcete být raději ve svém?“

„Můžu se vám s něčím svěřit? Vždycky jsem snil o tom, jak spím v jejich velkém pokoji. Ale jestli je to teď vaše ložnice, tak samozřejmě, že...“

„Jenom nám řekněte, který pokoj to je, dům má osm ložnic.“

Hamiltonovy rty se rozvlnily v lehkém úsměvu.

„Když dovolíte, rád vám ho ukážu.“ Dopil čaj a opatrně postavil šálek na táč.

Jako na povel vstali manželé Kozłowští od stolu oba naráz a následovali svého záhadného hosta po schodech nahoru.

Hamiltonův dům

HAMILTONŮV DŮM, JAK BYL OD NEPAMĚTI NAZÝVÁN, ZEL prázdnou o něco málo víc než dvě desítky let. Během této doby dům i tisíc dvě stě akrů lesů a přilehlých pozemků zůstávalo pod dohledem úředníků okresu Dutchess County, do něhož spadala i obec Hyde Park ležící na sever od města Poughkeepsie ve státě New York. Oblast se mohla pochlubit několika významnými historickými domy, v nichž žily takové osobnosti jako prezident Franklin Delano Roosevelt nebo Frederick William Vanderbilt. Poslední dobou zde zvolna narůstal turistický ruch a věhlas obce lákal stále více návštěvníků. Hamiltonův dům sice nestál v těsné blízkosti svých slavných sousedů, ale díky dobré infrastruktuře a snadné dopravní dostupnosti se i on dostal do popředí zájmu.

Pro radnici bylo důležité, aby byl dům této kategorie udržován v zchovalém stavu a nenarušoval zdání luxusně vyhlížející čtvrti. Jelikož se úředníkům nepodařilo spojit se s dědici nebo s příbuznými zesnulých majitelů, připadalo jim jako nejlepší řešení nabídnout dům bance – neboť banky umí výborně řešit podobné záležitosti – a tak péči o dům zajistit. Výhoda tohoto rozhodnutí spočívala i v tom, že o dům bude postaráno a obec to nebude nic stát. Manželé Kozlowští si přečetli inzerát, který cílil na budoucí uživatele domu, když byli na dovolené v Hyde Parku. Hned se na dům jeli podívat a nevšední kouzlo místa je uchvátilo. Po krátkém váhání se odvážili na inzerát odpovědět. A pak už nezbyvalo nic jiného než se pustit do oprav. Daniela Kozlowského těšilo pomýšlení na poklidný rytmus

důchodových dní a Vivece se zamlouvala představa, že budou daleko od Chicaga, kde jí na každém kroku hrozilo nečekané setkání s Danielovou bývalou ženou. Také jí nevyhovovala společnost Danielových přátel a známých, kteří ji mezi sebe nikdy nepřijali. Chtěla se hlavně zbavit důležitého a jí protivného Bendahana a té mrňavé ženské, Xía se jmenovala, kteří měli na Daniela tak velký vliv.

Po domě se rozléhaly kroky Hamiltona i manželů Kozlowských. Jejich ozvěna se nesla po široké chodbě s dřevěnou podlahou, dokud nedošli k posledním dveřím úplně vzadu, které vedly do největšího pokoje v domě. Host se zastavil a vrhl na Daniela tázavý pohled.

„Můžete jít dál. Není zamčeno.“

„Díky,“ odpověděl Francis. Vešel do pokoje, rozhlédl se a spokojeně se usmál.

„Je to přesně tak, jak si to pamatuju. Tohle je můj dědeček,“ řekl a ukázal na malý portrét visící na zdi. „A tohle je můj otec. A tady jsem s nimi i já.“

Postupně jim ukazoval každou fotku. Daniel s Vivekou si je prohlíželi a v duchu srovnávali současnou Hamiltonovu podobu s obrázky.

Postel byla přikrytá prostěradlem.

„Připravím pokoj, abyste se tu cítil jako doma, pane Hamiltone,“ řekla Viveka „Pokoj má svou koupelnu i vlastní šatnu.“

„Děkuji vám, paní Kozlowská, vím, že jste nečekali návštěvu...“

„A už vůbec ne vás,“ usmála se na něho.

„V autě mám nějaké věci. Půjdu si pro ně, jestli dovolíte.“

Odešel z pokoje a Daniel ho následoval.

„Doufám, že je všechno v pořádku, pane Hamiltone.“

„Co máte přesně na mysli?“ opáčil Hamilton a vykročil ke scho-dišti.

„No... všechno. Trochu mi dělá starosti, že jsme uzavřeli špatný obchod. Jsme v domě, který ve skutečnosti patří vám. Nepočítali jsme s tím, že existuje nějaký dědic, ve smlouvě...“

„A kdo říká, že jsem dědic? Když jsme odtud odjížděli, slíbili jsme si s rodiči, že už sem nikdy nevkročíme. Alespoň tak si to pamatuju. Naši prarodiče nám nic neodkázali a mého otce vydělili. Můžete být klidný, nepřišel jsem vás připravit o dům. A tykejte mi, prosím. Jsem ještě mladý, je mi teprve třicet pět let.“

„Díky za vysvětlení, Francisi. Někdy si říkám, že jsme se unáhliili, když jsme na sebe vzali tak velkou starost. Ale opravdu se nám tu líbí.“

„Myslíte, že jste se unáhliili?“

„No ano. Je to titánský úkol, skoro až nadlidský, a já na rozdíl od tebe už nejsem tak mladý.“

„Ale to je snadná pomoc. Ve smlouvě přece není zakázáno udělat tady z toho třeba penzion nebo tak něco? Dům by vydělával a vy byste měli po starostech.“

„No... já nevím, jestli bych to chtěl. Nejsem moc dobrý obchodník a dost se mi přičí představa, že mi tu chodí cizí lidé.“

„Jestli chcete, mohu se podívat na smlouvu, kterou jste s bankou uzavřel. Jsem advokát, absolvoval jsem s vyznamenáním, i když jsem se zatím ještě nedostal k praxi.“

„To bys byl moc hodný! Pojď se mnou do pracovny, prosím.“

Během rozhovoru došli skoro až ke vchodovým dveřím. Tam se oba otočili a vydali se zpátky. Vešli do pracovny a Daniel vyzval Hamiltona, aby se posadil. Potom ze zásuvky psacího stolu vyndal složku s několika listy spojenými kancelářskou svorkou. Položil dokument před Hamiltona a ten si ho chvíli soustředěně pročítal.

Byla to smlouva o právu užívat nemovitost, v níž se manželé Kozlowští zavázali k provádění potřebných oprav a k udržování domu v dobrém stavu v průběhu dvaceti let, jak už Daniel předepsal. V jednom článku smlouvy bylo uvedeno, že pokud se uživatel práv rozhodne dohodu ukončit, je o tom povinen vyrozumět banku s tříměsíčním předstihem, přičemž nemá právo na vrácení peněz investovaných do oprav a údržby nemovitosti. Kromě tohoto omezení

nebylo ve smlouvě nic, co by bránilo využít dům i k jiným účelům než k bydlení, třeba právě tak, aby přinášel zisk.

„Je to jednoduché. Víte, jaká práva a povinnosti pro vás vyplývají z užívání nemovitosti?“

„Ano, samozřejmě.“

„Tak to mne tedy překvapuje, že toho nevyužíváte. Dům vám může vydělávat peníze a můžete využívat i přilehlé pozemky podle libosti.“

„Chceš říct, že nám to tu může vydělávat?“

„No jasně.“

„Jenže já nevím, jak na to. Nikdy jsem nebyl dobrý obchodník,“ namítl Daniel sklesle.

„Od toho jsou tu obchodní poradci, můžete si je vyhledat v seznamu poradců a také nabízejí své služby v denním tisku. A pokud to umíte s internetem,“ řekl Francis a ukázal na monitor na psacím stole, „můžete je hledat také tam. Určitě se najde odborník, který bude přesně vyhovovat tomu, co potřebujete. Bohužel většinu svých kontaktů mám v Evropě, jinak bych vám nějaké zprostředkoval.“

„Internet? Občas si tam něco najdu, ale tohle mě nenapadlo.“

„V dnešní době se už bez něj neobejdete, Danieli. Máme rok 2005, a kdo nemá počítač a mobil, jako by nebyl.“

Daniel si povzdechl. Pohlédl úkosem na Hamiltona a pocítil palčivé bodnutí závesti. Je tak mladý a plný energie! Možná nakonec bude dobré poslechnout jeho rady, řekl si. Což o to, času má dost, dokonce až moc, ale jeden nikdy neví, kolik mu ho doopravdy ještě zbývá. Pocítil nutkání vyzkoušet tuhle novou výzvu. Aspoň jednou ještě zažít v životě něco vzrušujícího! Hned ale neodbytnou myšlenku zaplašil. Nic takového nepotřebuje a navíc, přece si ve svém věku nebude komplikovat svůj vytoužený klid něčím takovým.

Francisovi připadlo, že se mu s minimálním úsilím a v krátkém čase podařilo získat maximum informací. Už přestane naléhat, stačí, že Danielovi nasadil brouka do hlavy. Jediné, co si teď přál, bylo

najít to, co hledal, a potom rychle pryč. Dům ho nezajímal. Každý, kdo má zdravý rozum, musí vidět, že život tady je nákladný a na údržbu domu jsou potřeba velké peníze. On dal přednost svému neokázalému útočišti ve starobylém Pitiglianu, jež se právem pyšní přízviskem malý Jeruzalém Toskánska, kde měl svou nevelkou galerii umění. Pokud všechno půjde dobře, otevře si ještě jednu v Římě. Podíval se na Daniela a řekl si, že bude lepší, aby o osudu domu rozhodl on sám.

„Dojdu si do auta pro věci,“ prohodil.

„Jasně,“ odpověděl Daniel a oba znovu zamířili ven.

Hamilton otevřel zavazadlový prostor. Vytáhl velký kufr a příruční zavazadlo. Daniel mu chtěl pomoci vynést kufr do schodů vedoucích k domu.

„Neobtěžujte se, odnesu si to sám.“

„Mě to rozhodně neobtěžuje,“ prohlásil Kozlowski, popadl ten obrovský kufr za madlo a bez sebemenší námahy ho dotáhl až do patra. Ani se přitom nezadýchal, nesl ho lehce jako kabelku své ženy.

„Schody jsou tu proto, abychom trénovali nohy. V mém věku nemůžu jen tak nečinně sedět, musím se hýbat, aby se mi rozproudila krev,“ vykládal Daniel, zatímco vlácel ten těžký kufr, až ho konečně nechal stát v pokoji na podlaze.

„Díky moc, jste pořádný silák,“ ocenil Hamilton jeho výkon a obhlížel pokoj. „Proč jste se tu neusadili vy?“

„Více se víc líbí pokoj na východní straně. Říká, že má hezcí výhled a v létě je v něm příjemněji. V tomto pokoji bývá za letních odpolední horko a dusno.“

„Aha, toho jsem si nevšiml,“ řekl Francis.

„Doufám, že se ti tady bude líbit a vybavíš si hezké vzpomínky. Klidně si projdi celý dům. Já se zatím půjdu podívat, co dělá naše paní Kozlowská.“

Vyšel z pokoje a zavřel za sebou dveře.

Francis Hamilton chvilku počkal, aby se ujistil, že si Daniel už na nic nevzpomene a nevrátí se mu to říct, a pak dveře zavřel na petlici. Přiblížil se ke stěně vlevo a soustředěně, kousek po kousku, prsty ohmatával papírovou tapetu, starou sice jako dům sám, ale stále zachovalou. Odsunul trochu stranou oválné zrcadlo ve velikosti lidské postavy a znovu rukama pohladel stěnu. Jeho prsty následovaly svislé zelené linky starobylého vzoru vytvořeného pomocí malířského válečku. Linky oddělovaly kvítky sametového vzhledu, původně temně rudé, ale nyní již poněkud vybledlé působením času. Kvítky se vzájemně proplétaly šplhající od podlahy nahoru až k náznaku římsy u stropu. Nepřestával se stěny dotýkat, dokud nenahmatal drobnou nerovnost, tak malou a nepatrnou, že se pouhým okem nedala zaznamenat. Spokojeně se usmál, vrátil zrcadlo zpátky na své místo a zamířil ke dveřím, aby vytáhl petlici, kdyby náhodou Viveku napadlo přijít mu nachystat postel na noc.

Jak předpokládal, brzy se ozvalo dvojí zaťukání na dveře.

„Vstupte, prosím,“ zvolal chvatně a předstíral, že si před zrcadlem upravuje uzel na kravatě.

„Udělejte si pohodlí, jestli tu pár dní zůstanete. A k večeri nemusíte ve slavnostním obleku podle etikety,“ řekla Viveka a usmála se na něj. „Když dovolíte, povléknu vám postel.“

Odložila si na židli čistá prostěradla, přikrývku i povlečení, všechno pečlivě nažehlené a srovnané, a začala sundávat prostěradlo, které sloužilo jako přehoz přes širokou manželskou postel.

„Když vidím, že je všechno jako dřív, cítím se tu dobře,“ pochvaloval si Francis. „Dovolíte, abych vám pomohl?“

„V žádném případě.“

„Půjdu se tedy trochu porozhlédnout po zahradě,“ rozhodl se Francis. Viveka se za ním dívala, jak odchází dlouhou chodbou.

Ten Angličan vypadá tak afektovaně a strojeně, Angličan jeden, ale co, žádný Angličan to není, protože, jak říká, narodil se tady v domě... Možná ho tak vychovali, hm... je tak mladý a hezký. Viveka si pospíšila

a povlékla postel, která se tím během minutky celá proměnila. Starostlivě složila prostěradlo a vydala se s ním do prádelny.

Poughkeepsie, 2005

Gerard Shaw

GERARD SHAW, ŘEDITEL POBOČKY CHASE BANK, SI SNAD UŽ POSTÉ prohlížel ten cár papíru a fotky, které na něj vypadly z dopisní obálky. Když začínal chodit s Claudií, s půvabnou Venezuelkou, která by se s přehledem mohla ucházet o titul královny krásy, vůbec ho nenapadlo, že se věci mohou vymknout kontrole. Ale stalo se. V té době už pro něj její přitažlivost nic neznamenala, protože pochopil, že to celé byla jenom past. Při vzpomínkách na krasavici však dosud pociťoval závrať nezkontrolovatelně projíždějící jeho nitrem jako rozžhavená dýka. Od prvního okamžiku, co ji spatřil, nedokázal přestat myslet na dokonalé křivky jejího těla. Ale jakmile si ho začala přivlastňovat a chtěla po něm čím dál víc, uvědomil si, že je čas dát jí sbohem. V žádném případě nemohl dopustit, aby se o záletech dozvěděla jeho žena, a to tím spíš, že očekávala jisté jmění v podobě dědictví po otci. V průběhu času jeho dobrá pověst v očích veřejnosti dost utrpěla a on už si nemohl dovolit další přešlap. Pokud by Claudia byla jako ostatní, vyřešení celé záležitosti by se obešlo bez dramatu, ale ona byla jiná, věděla, že jí celý svět leží u nohou, a byla si jistá i tím, že on bude kvůli ní ochoten opustit manželku. Gerardu Shawovi nezbývalo nic jiného, než svou nepohodlnou milenku nechat zmizet. Koneckonců se to přímo nabízelo, Claudia přicestovala bez rodiny a ještě si nestihla udělat žádné známé. To si myslel až do okamžiku, než začal poštou

dostávat podivné dopisy, což později vyústilo v krátké, ale zásadní setkání.

„Dobrý den, pane Shawe. Jsem Carmelo Ramírez,“ pozdravil ho jednoho rána muž v šedivém obleku, jehož poněkud cynický úsměv se snad snažil vzbudit důvěru a zamaskovat jeho pochybný vzhled.

„Dobrý den, pane Ramírezi,“ odpověděl ředitel a nenápadně se rozhlédl kolem.

Potkali se v prvním patře staré, napůl přestavěné budovy, jejíž průčelí se skrývalo za ohradou z kovových plátů vytvářející neprostupnou hradbu. Kolikrát už Shaw na ulici Cannon minul toto místo, aniž mu věnoval pozornost.

„Přišel jsem sám,“ ujistil ho Ramírez.

„Co chcete?“

„Vidím, že rád jdete rovnou k věci. Víím, že jste nechal zabít Claudii.“

„Mýlíte se. Zemřela na předávkování. Psali o tom ve všech novinách.“

„Oba dobře vííme, že to tak nebylo. Přestaňme si lhát, pane Shawe, najal jste si na to jednoho z mých chlapů.“

„Co to povídáte?“ vykřikl bezděčně Shaw.

„Je to tak. Mám spoustu videí z vašich schůzek. Domnívám se správně, že by se vám moc nelíbilo, kdyby se to dozvěděla vaše ctěná paní...“

„Co ode mě chcete?“

„Jen malou laskavost, pro vás to bude maličkost. Můžu vám slíbit, že se do ničeho nenamočíte. Chci, abyste mi umožnil vstup do banky. Dáte mi bezpečnostní kód k trezoru a dál už se o všechno postarám sám. A abych nezapomněl... taky bych rád, aby ten den, co vám řeknu, v bance přestal fungovat alarm.“

„Chlape, jste blázen! Chcete po mně nemožné! Nemůžu zařídit vypnutí alarmu, bezpečnostní agentura by okamžitě dostala hlášení,“ prohlásil Shaw důrazně.

„Všechno jde, když se chce. Mám jednoho šikovného chlapíka, který to dokáže zařídit tak, že si nikdo ničeho nevšimne.“

„A jak se do toho asi nemám namočit? Já mám kód a zodpovědnost, hned po mně půjdou...“

Ramírez znechuceně mávl rukou.

„S takovými hloupostmi na mě nechoďte, Shawe. Chcete snad, aby se vaše manželka dozvěděla o vašich dobrodružstvích? Nebo ještě jinak: o tom, že máte prsty ve vraždě té holky?“

Gerard Shaw sklopil oči. Připadalo mu, že je ztracen. Tisíckrát se proklínal, že mohl být takový idiot a myslel si, že zbavit se Claudie bude snadné.

„To, co po vás chci, je velmi jednoduché. Stačí, když uděláte, co vám říkám, a nikdo se nikdy nedoví, že jste zabil tu holku.“

„Nezabil jsem ji.“

„To je jedno, vyjde to nastejno.“

„A co se stane, až se na tu loupež přijde? Co si chcete vzít?“

„Do toho vám nic není.“

„První, kdo bude na ráně, jsem já,“ zabědoval Shaw a málem se rozplakal. Jeho krví podlité oči ostře vynikaly v bledém obličejí.

„To není můj problém, ale jste velmi inteligentní muž. Zajisté už vás něco napadne.“

„Tak aspoň zařídte, aby to vypadalo jako opravdová loupež, nechte tam nějakou falešnou stopu... aby to vypadalo, že tam někdo vlezl zvenčí a musel použít násilí, třeba vypáčit dveře, rozumíte. Jinak skončím ve vězení, a jestli mám být zavřený, tak už mi je jedno za co. Klidně se přiznám, že jsem Claudii nechal zabít.“

Ramírez zamyšleně našpulil rty a podíval se na něj přimhouřenýma očima.

„Jste mazanější, než jsem si myslel, Shawe,“ zazubil se na něho a podal mu ruku. „Domluveno. Zítra přijde jeden machr. To je ten chlápek, co se vyzná v alarmech. Porozhlédne se tam a vy mu ukážete, jak systém funguje, platí? Přijde kolem oběda. Jmenuje se Pepe.“

A tak se stalo, že Gerard Shaw odsouhlasil přepadení banky. Byla to čistá operace, přesně tak, jak slíbil Ramírez. Té osudné noci se čtyři muži postarali o ostrahu. Strážnému píchli anestetikum, ten usnul jako špalek, žádné lupiče neviděl a nic si nepamatoval. Jediné, na co si vzpomínal, byla rána do zátylku, po které mu zbyla pořádná boule. K Shawově úlevě hlídačovy svázané ruce a nohy a roubík v ústech nikoho nenechávaly na pochybách, že šlo o přepadení zvenčí, a po kontrole alarmu se přišlo i na to, že se do dálkového ovládání nabourali hackeři. Centrála bezpečnostní agentury nezažnamenala zhola nic. Pancéřované dveře trezoru vykazovaly známky poškození, jako by s nimi někdo hrubě manipuloval tak dlouho, dokud se je nepodařilo otevřít. Inspektor Logan z místní policejní stanice v Poughkeepsie došel k závěru, že stopy poukazují na to, že byl prolomen bezpečnostní kód. Gerard Shaw se vynasnažil nechat si pro sebe tu úlevu, když viděl, že ho nikdo nepodezírá. Tajně vzkázal své díky Carmelu Ramírezovi, pokud to tedy bylo jeho skutečné jméno.

Po přepadení banky se Ramírez vydal se třemi dalšími kumpány na sever od centra Poughkeepsie. Předem připravenou dírou v plotě pronikli na pozemek obklopující v té době ještě opuštěný Hamiltonův dům. Podle plánu měl být ve východní ložnici na konci chodby v nejvyšším patře zamaskovaný vchod do tajného sklepa. A v něm mělo zůstat ukryto těch padesát milionů dolarů až do okamžiku, kdy nebezpečí pomine a peníze bude možné pustit do oběhu. Tím jeho práce skončila. O zbytek se postarají ostatní. Té samé noci šel vyděšený Shaw ven, ale ani za nic na světě by se nepřiblížil k bance, přestože zmíral zvědavostí. Než se obrátil zpátky k domovu, vydal se na dlouhou procházku po okolí a doufal, že ho to uklidní. Aniž si to uvědomil, ocitl se v blízkosti Hamiltonova domu. Ke své nelibosti zpozoroval v domě světlo. Hrůza, která ho ještě před chvílí jímala, se přetavila v podezření. Zapletl se snad do zločinu syn zesnulého Hamiltona?

Další překvapení na něj čekalo, když při vyčíslování škody způsobené loupeží zjistil, že bylo odcizeno přesně stejné množství peněz, které do puntíku odpovídalo částce uložené na účtu Johna Hamiltona. Deset milionů dolarů v hotovosti a vykradený trezor zesnulého starce z Hamiltonova domu už ho nenechávaly na pochybách, že ten, kdo celé přepadení připravil, byl jeho syn Howard.

Varšava, 1943

Daniel Kozłowski

PO NÁVŠTĚVĚ VARŠAVSKÉHO GHETTA NA ZAČÁTKU ROKU 1943 velitel SS Himmler nařídil, aby byly obnoveny deportace Židů do Treblinky. Tehdy začala rozsáhlá razie, jež měla přispět k završení poslední fáze „konečného řešení“ podle plánu Adolfa Eichmanna. Ale realizace neprobíhala hladce. Židé se nehodlali zastavit před ničím a Němci už nenarazili na ty stejné lidičky podvolující se rozkazům bez reptání a sebemenšího náznaku vzdoru. Naopak, byli přivítáni kulkami přívrženců ŻOB (Židovské bojové organizace), kteří měli k dispozici i tajnou vysílačku, pomocí níž směřovali volání o pomoc mimo ghetto, k polským občanům nežidovského původu. Nebyli však vyslyšeni. Poláci je vesměs neměli rádi. Mnozí z nich dokonce napomáhali při zatýkání, špehovali a donášeli nacistům, protože považovali Židy za viníky okupace. Polští odbojáři mimo ghetto odmítali Židům přispěchat na pomoc, jedinou výjimkou byli členové polské odbojové organizace AK (Zemská armáda), kteří jim prostřednictvím Rady pro pomoc Židům s krycím jménem Żegota (což byla jediná odbojová organizace ochotná Židům pomoci) dodávali zbraně přes síť podzemních kanálů. Žádná jiná pomoc neexistovala, a i tahle časem přestala, aby na ně nacisti nepřišli.

Danielovi Kozłowskému bylo v té době skoro deset let. Spletité varšavské katakomby znal jako své boty a právě díky nim přežil. Příležitostně totiž ghetto opouštěl podzemními chodbami a ve

městě ho měli za polského katolíka. Kradl po krámech a stáncích s ovocem a sloužil jako spojka mezi polským odbojem a členy ŽOB v ghettu, mezi nimiž se pomalu začala rozmáhat víra, že už to brzy skončí. Po dlouhém čase zoufalství a malomyslnosti přicházely z Anglie dobré zprávy o amerických spojencích a dodávaly jakýsi záblesk naděje. Daniel tomu však moc nevěřil, obzvlášť proto, že každým dnem ve špinavých a zabahněných stokách nacházel víc a víc mrtvých. Němci sice do tajné podzemní sítě nikdy nevnikli, ale nadzvedávali litinové poklopy kanálů a pouštěli do nich jedovatý plyn. Bylo to jako loterie. Daniel měl po otci blondaté vlasy a světle modré oči, ale ani to nestačilo k tomu, aby byli uznáni za Árijce nebo alespoň za Slovany, které ostatně Němci také považovali za méněcennou rasu. Matku, otce i staršího bratra, již byli členy ŽOB, odvezli do Treblinky. Jemu samotnému kanály poskytly únikovou cestu a později i útočiště, kde mohl přežít. To bylo také to jediné, co měl v hlavě. Přežít, i kdyby měl živořit po stokách jako potkan. Při posledním vpádu Němců do města však neměl takové štěstí jako předtím. S nacistickým komandem řádícím v ulicích se srazil přesně ve chvíli, kdy zrovna zvedal kanalizační poklop. Neurvale s ním smýkli ven a hned schytl pár pořádných ran obuškem, strčili ho na korbu nákladního auta, kde už byli natlačeni ostatní, patřící k vnějšímu odboji mimo ghetto. Ti, co zůstali uvnitř ghetta, se už čtyři měsíce bránili zuby nehty.

Pokud měl Daniel Kozlowski pocit, že jeho dětská léta zatím nestála za nic, brzy změnil názor. Bili je bičem i pěstmi, pálili jim chodidla a rvali vlasy až do krve, jen aby jim řekli, kdo a kde jsou ostatní odbojáři a co o nich vědí. Jenže pokud mezi Židy bylo něco po staletí přepečlivě střeženo a předáváno z generace na generaci, byla to jejich nezlomnost a neochvějné setrvání ve víře. Právě to je dělalo silnějšími a odolnějšími než ostatní. Tenkrát jich hodně zemřelo. Ty, kteří přežili, poslali do Birkenau jako pokusné králíky na zvrhlé lékařské experimenty. To bylo poslední, co Daniel uslyšel,

když nastupoval do vagónu. Zevnitř pak slyšel svištění bomb a vzdálené výbuchy. Němci pod velením generála Stroopa vyhodili do vzduchu synagogu v ulici Tlamatzka, symbol polského judaismu. Mimo ghetto se vzedmula mohutná vlna odporu, ale už bylo příliš pozdě. Němci dokonali dílo zkázy.

Podplukovník SS Karl Hoess, pověřený Eichmannem k provedení konečného řešení „židovské otázky“, již před lety objevil ideální místo pro uskutečnění tohoto plánu. Šlo o neznámou vesnici jménem Osvětim. Z hlediska Němců byla výhodná především její poloha ve východní Evropě. Místo bylo dostatečně vzdálené, aby uniklo pozornosti Západoevropanů, a stejná vzdálenost ho dělila i od Balkánců. Hoess měl bohatou zkušenost s koncentračními tábory už od roku 1934, když se Hitler dostával k moci. Byl to fanatik, jehož největším potěšením bylo důsledné a systematické plnění rozkazů.

Koncentrační tábor v Osvětimi byl jeho dílem. Stavební inženýři, vědci, dopravci, ti všichni se podíleli na vytváření kolosálního vyhlazovacího tábora. Ve vzdálenosti tří kilometrů od hlavního tábora si vybrali nenápadný pozemek schovaný v anonymitě nevýznamné osady, a pojmenovali ho Birkenau. Časem se z něj stalo místo neblaze proslulé prvenstvím co do počtu obětí. Plynové komory v Birkenau byly uzpůsobeny tak, aby na jeden záťah pojaly tři tisíce lidí. Pokud se však „zadařil dobrý den“, bylo podle Hoessových záznamů možné zplynovat až deset tisíc osob. Když na toto otrěsné místo dorazil Daniel Kozłowski, všechno už běželo jako na drátkách a byl to nejvýkonnější koncentrační tábor určený na vyhlazování Židů.

Při vystupování z vagónu Daniel skoro necítil nohy. Dlouhé hodiny strnule seděl namačkaný spolu s ostatními, ale zůstával ve střehu. Vystoupili přímo v Birkenau. Sotva se držel na nohou, vláčel je za sebou celé rozbolavělé po nástupišti, kde se řada ozbrojených vojáků obušky snažila urychlit jejich krok. Odzadu je stavěli do pětistupňů, až zaplnili celé nástupiště, a potom je nasměrovali k rozlehlému prostoru. Kráčeje ve své řadě, Daniel vše pozorně sledoval

a pohrával si s marnou nadějí, že by se mu snad nějak podařilo utéct. Došli do velké nádražní haly, kde jim nařídili, aby se svlékli. Žádným způsobem nebylo možné vyhnout se důkladnému vyšetření genitálií. Potom pokračovali ke stolu, u něhož jakýsi muž obklopený po zuby ozbrojenými strážci rozhodoval, zda vězeň stojící před ním půjde napravo, nebo nalevo. Daniel si všiml, že staré a děti posílal nalevo a muže v plné síle napravo. Roztrásl se strachy. Narovnal se, jak nejlépe mohl, a přes bolest, kterou cítil v celém těle, se snažil jít tak, aby nebylo znát, jak strašně ho bolí nohy. Pochopil, v jak ne-utěšené situaci se nachází. Byl ztrápený, měl hlad a věděl, že se nad jeho zuboženým zjevem nikdo neustrne. Ale nalevo nepůjde! Když na něj přišla řada, muž v lékařském plášti na něj upřel bezostyšný pohled. Změřil si ho od hlavy až k patě, zaregistroval jeho světlé vlasy a modré oči, ale především si všiml nezlomného odhodlání v jeho tváři. Mávl rukou směrem vlevo a pak se zarazil. Přivřel oči, znovu se na něj podíval a nakonec ukázal napravo. Daniel věděl, že protentokrát je zachráněn.

Po příchodu do tábora Daniel uviděl, jak se z komínů valí kouř. Bylo cítit spálené maso, všude se rozléhal srdceryvný nářek a zuřivý štěkot psů. Doléhaly k němu břitké německé povely a křik dozorců vytvářející dojem věčného spěchu bez možnosti na chvíli si odpočinout. Slyšel bědování žen, které zrovna rozdělovali. Mladé a zdravé posílali doprava a staré, nemocné nebo zesláblé doleva, kde byly baráky, z nichž vycházel ten zlověstný dým. Nikdo si nedovolil diskutovat, stěžovat si nebo vůbec jen promluvit, protože odpovědí by mu byla rána obuškem nebo ještě něco horšího, a to předhození rozběsněným psům, kteří vypadali, že jsou vycvičení k trhání lidského masa.

Rok a pět měsíců musel Daniel Kozłowski snášet všemožné útrapy a špatné zacházení. Pomalu mu začínalo docházet, že jediný důvod, proč nebyl poslán do plynové komory, bylo, že jeho tělesný vzhled neodpovídá jeho věku. Udělali z něj člena Sonderkommanda. Nařídili

mu vozit mrtvoly do krematoria. Židé ho nesnášeli a Němci s ním neměli žádné slitování. Všiml si, že během posledních týdnů chvatně nahánějí do práce všechny, kdo byli alespoň trochu schopni přiložit ruku k dílu. Bylo třeba odstranit hromady a hromady zuhelnatělých zbytků spálených lidských těl. Povolali tedy vězně, aby je mleli, drtili, rozprášili a nechali zmizet. Také kopali hluboké příkopy na pohřbení zemřelých a zabitých. Nejdůležitější bylo zahladit všechny stopy. Četám Sonderkommando bylo nakonec nařízeno vyhodit do vzduchu plynové komory a zbořit krematoria. Všechno, co by mohlo připomínat spáchané zločiny, muselo být zničeno, protože si nacisté byli dobře vědomi blížící se porážky. Jednoho krásného dne nebylo po Němcích v Birkenau ani památky, a to bylo také poprvé, co tam zavládlo ticho, nikde žádné úsečné povely dozorců, žádný krvežíznivý štekot psů, žádné práskání výstřelů, žádný štiplavě páchnoucí dým z komínů ani dlouhé řady lidí čekajících před krematoriem na svou vlastní smrt. Do Osvětimi i do Birkenau přijeli vojáci Rudé armády a osvobodili přeživší zajatce. Bylo po válce, ne však po krutostech. Poté, co byli zběžně prohlédnuti sovětskými lékaři, netušili, kam mají jít, ani co mají dělat. Na návrat do Varšavy se nedalo ani pomyslet. Říkalo se, že byla srovnána se zemí. Daniel věděl, že celá jeho rodina zahynula, a tak se rozhodl zůstat v Osvětimi s několika podobně zbídačenými a vyhladovělými spoluvězni, kteří se vrátili zpátky, když zjistili, že nemají kam jít a nikde na ně nikdo nečeká. Poláci Židy nenáviděli, dávali jim za vinu všechno zlé, co se jim stalo, zabrali jejich domy a nevybíravě z nich vyhazovali všechny, kteří se do nich chtěli vrátit.

V jedné chvíli, když už si Daniel začínal myslet, že by snad bylo lepší nezůstat naživu, se v táboře objevil jakýsi muž a prohlásil se za palestinského Žida. S příslibem brzkého odcestování do Palestiny se obracel zejména na výrostky a mladé lidi. Také se vytvořila skupinka takových trochu „jiných Židů“ a ti začali tábor zvelebovat, uklízeli, roznášeli jídlo a toaletní potřeby a rozsévali naději mezi

ubohými vykořeněnci, než se jich stačilo zcela zmocnit zoufalství a beznaděj. Ale to Danielovi nestačilo. Po prožitém utrpení se jeho mladá nezkontrolovatelná duše zatvrdila vzdorem.

Byl ochoten udělat cokoli, jen aby se odtamtud dostal. Žadonil, prosil, sliboval, že udělá všechno, co se po něm bude chtít, dokonce si na kolena klekl. Nakonec se mu podařilo být mezi prvními, kteří mohli tábor opustit. Spolu s dalšími devadesáti devíti souputníky potají přešel Karpaty a dostal se k české hranici.

Největší problém ovšem představovala polská vláda. Ze strachu, že by Polsko mohlo být Evropou obviněno z antisemitismu, nechtěla dovolit odchod polských Židů ze země. Současně ale pro Židy vůbec nic nedělala. Proto museli jít potají, aby nenarazili na pohraniční hlídky. Palestínští Židé, členové hnutí Mossad LeAliyah Bet (Organizace pro nelegální židovskou imigraci do Palestiny), je nasměřovali k přechodu v Jablunkově, kam pro ně přijel vlak, ve kterém s nimi po dlouhé době bylo zase zacházeno jako s lidskými bytostmi. Každému dali pas, aby mohl do Palestiny cestovat legálně. Nicméně tím pro ubožáky, co přežili Osvětim, těžkosti nekončily. Britská tajná služba se o hromadném úprku polských Židů dozvěděla a britské ministerstvo zahraničí poslalo z Whitehallu telegram svému velvyslanci v Praze, aby upozornil českého ministra zahraničních věcí a požádal ho o zastavení vlaku. Ministr žádosti britské strany nevyhověl a vydal jasné prohlášení, že hranice jeho země jsou otevřené pro všechny polské Židy, ať už jsou legálními, nebo ilegálními příchozími. Vlak dojel až do Vídně. Podobné problémy je potkaly i v Itálii obsazené Angličany, ale podařilo se jim podplatit italskou stráž a dojet ke Komskému jezeru. Tam na ně čekal tábor. O týden později je nákladními auty převezli k pobřeží, kde se pomocí člunů nalodili na ilegální loď. Na lodi se k nim všichni chovali velice přátelsky a srdečně, avšak do Palestiny nedopluli. Kvůli pronásledování ze strany britské armády bylo plavidlo odkloněno na Kypr, kde se nacházel jeden z přeplněných uprchlických táborů.

Tam Daniel znovu uviděl ostnaté dráhy a vysoké zdi obklopující tábor. Cítil se podvedený a zoufalý jako nikdy předtím. Nemá snad právo na svobodný život, jako mají všichni ostatní mimo tyto zdi? Připadalo mu, že jen proto, že je Žid, se k němu mohou ostatní chovat jako k méněcenné bytosti. Nenáviděl být Židem, odmítal zpívat slavnostní hymny a účastnit se obřadů, které se v Karaolos se zanícením konaly. Schoval se za maskou cynismu a nenávisti. Jediným rozdílem oproti minulosti bylo, že měl kde spát a co jíst. Daniel se choval odtažitě a s nikým se nespřátelil. Ve svém polním stanu se uzavíral před světem jako v nějaké jeskyni a lidé se mu brzy začali vyhýbat.

I když to tak nevypadalo, Daniel měl uši pořád nastražené a oči na stopkách, aby jeho pozornosti neušlo nic, co se kolem šustne. Ostatní ho měli za podivína. Právě to mu vyhovovalo, protože se v jeho přítomnosti nerozpakovali mluvit o čemkoliv a nevadilo jim, že je poslouchá. A tak se dověděl, že šéf organizace Mossad LeAliyah Bet plánuje hromadný únik na lodi jménem Exodus. Za tím účelem započalo shromažďování mládeže, zejména dětí. Kromě toho z Ameriky přijelo několik židovských lékařů. Byli to dobrovolníci, kteří přiváželi humanitární pomoc. Daniel se dozvěděl, že všechno financují američtí Židé.

Ode dne, kdy se to dověděl, už nemyslel na nic jiného. Jeho snem se stala cesta do země zaslíbené, do Spojených států.

Nedbal na pohrdání a pohoršené úšklebky těch, kteří v dlouhé frontě čekali na prohlídku u amerických lékařů. Bylo to poprvé, co se účastnil nějaké společné akce. Nepotřeboval se léčit ani si zlepšit zdraví, to mu sloužilo skvěle, na svých téměř dvanáct let byl vysoký a silný, a kdyby se přestal tvářit tak zatvrzele, byl by hezký mladík. Prožité trápení zanechalo stopu v jeho tváři, jeho oči byly tak chladné a lhostejné, že se podobaly těm nacistickým. Ale toho dne se zdálo, že se při čekání v řadě jeho obličej zlehka mění. Když pak stanul před americkým lékařem, podal mu svůj pas.

Muž nahlédl do dokumentu, prohlédl si fotku a podíval se na datum narození. Pak zvedl oči a se zájmem se zeptal:

„Je ti jedenáct?“

„Ne, pane. Brzy mi bude dvanáct,“ řekl energicky Daniel.

Lékař udělal zběžnou prohlídku. Nechal ho vypláznout jazyk, prohlédl mu zuby, potom dlouze poslouchal jeho plíce a poklepával na různé části těla, až nakonec prohlásil: „Jsi naprosto zdravý.“

„Já vím, pane doktore.“

Doktor na něj udiveně pohlédl.

„Rád bych jel do Ameriky. Síly mám dost, mohu dělat jakoukoliv práci a slibuju, že vás nezklamu, prosím...“

„Ty nechceš do Palestiny? Všichni, co čekají venku, pojedou na Exodu,“ dodal lékař potichu.

„Já vím. Můj vzhled klame, proto jsem řekl dozorcí, že mi je špatně, aby mě nechal čekat ve frontě. Nechci jet do cizí země. Nikoho nemám a chci začít nový život v novém světě, moc vás prosím, pane doktore, vezměte mě s sebou.“

Lékař se na něj dlouze zadíval. Viděl před sebou chudáka kluka, který musel projít něčím tak strašným, co se stěží dalo jen představit. Rozhodl se, že o tom bude uvažovat.

„Pár týdnů tu zůstanu. Nech mě, abych si to promyslel. Nezáleží to jenom na mně, musím to probrat s ostatními. V Americe někoho znáš?“ zeptal se znenadání.

„Ne, pane.“

Doktor zavrtěl hlavou.

„Promyslím to. Ale raději si nedělej iluze, ano?“

„Děkuju, pane... doktore, slibuju vám, že se budu chovat vzorně, já se rychle učím a v Palestině přece taky nikoho neznám,“ zajíkal se Daniel.

„Uklidni se, teď necháme planých řečí. Musím se poradit s ostatními,“ uzavřel doktor a pokynul mu k odchodu. „A teď mě nech pokračovat v práci,“ dodal ještě.

Daniel pochopil, že by nebylo rozumné dál naléhat, a odešel se srdcem překypujícím nadějí.

Bournemouth, Anglie, 2005

Howard Hamilton

HOWARD HAMILTON NETRPĚLIVĚ OČEKÁVAL SYNŮV TELEFONÁT. Podle plánu už měl být ve starém Hamiltonově domě. Raději by Francise do svých problémů nezatahoval, ale pokud v domě přebývají cizí lidé, nikomu jinému provedení toho složitého úkolu svěřit nemůže. Jeho syn nerad riskuje a není to žádný dobrodruh, proto nebylo divu, že nejdřív o ničem takovém nechtěl ani slyšet. Howard musel vynaložit velké úsilí, aby ho přemluvil.

Když před třemi lety zařídil, aby chlapi Nicoly Vitaleho přepadli Chase Bank, zdálo se mu jako skvělý nápad zahrnout do plánu i někdejší rodinné sídlo. Opuštěný prázdný dům se vždycky hodí, o to víc, pokud je vcelku zachovalý díky obstojné péči starého advokáta. Ale lidé odcházejí a jednoho dne se muselo stát to, co se stalo.

Jeho otec, John Hamilton, byl vždy velmi šetrný a přehnaně opatrný na svoje peníze, na veškerý majetek i na to, co se týkalo dědictví. Narodil se sice se stříbrnou lžičkou v ústech a nikdy netrpěl nouzí, přesto na rodinném jmění úzkostlivě lpěl celý život. Dodnes si Howard vybavuje nesnesitelnou otcovu hamižnost, která z něj bez ohledu na celé to závratné bohatství činila vlastně pouhého ubožáka. On sám je jiný, patří už k jiné generaci, a proto mu nepřipadalo smysluplné žít pod ustavičným poručnictvím rodičů, podílet se na opatrování majetku a čekat, že ho jednou zdědí. Dobře si však uvědomoval, že on sám peníze vydělat neumí. Stal se inženýrem

jen proto, aby se otci postavil na odpor alespoň v něčem, ale nikdy svou práci nedělal, protože ho nebavila. Později měl románek s jednou mladou tanečnicí, a když otěhotněla, začal se o ni starat. Nenapadlo ho nic lepšího než si ji nastěhovat k sobě domů. Problém ovšem spočíval v tom, že v té době ještě žil pohromadě s rodiči v Hamiltonově domě. Tajně se vzali, na svatbu nebyl nikdo pozván, jenže od té chvíle bylo jméno mladé tanečnice nerozlučně spjato s příjmením Hamilton. Otec se s tím nikdy nesmířil, kudy chodil, tudy na svého jediného syna žehral a stěžoval si, že není k ničemu. Deset let snášel Howard otcovy výčitky, až toho měl jednoho dne už vážně dost a otce požádal o předčasné vyplacení dědictví.

„Tak ty chceš dědit? Myslíš, že na to máš nějaké právo?“

„O nic jiného tě nežádám, otče. Ty jsi dědil, já mám také právo dědit. Chci odejít z domu.“

„Tak to si vydělevej na chleba, jak umíš. Ode mě nic nedostaneš.“

„Vždycky jsem ti ve všem vyhověl, byl jsem zticha a vydržel tvé pohrdavé chování vůči mně, ale ty nerespektuješ moji ženu a nemáš rád ani mého syna. Přinejmenším bys mi mohl dát něco dopředu, abych už jednou provždy odešel a dál s tebou neměl nic společného.“

„Nic si nezasloužíš.“

„Tak to ty pak nebudeš mít nikoho, kdo se o tebe postará, až budeš potřebovat.“

Starý John Hamilton se napřímil v celé své výšce a pohlédl na syna bez jediného mrknutí oka. Bylo to poprvé, co se mu syn vzepřel, a určitě to nemá ze své hlavy. V tom bude mít prsty ta jeho ženuška. Jako blesk z čistého nebe ho na okamžik zachvátila panika. Kdo se o ně postará, až syn odejde? S manželkou už oba mají svůj věk, jemu brzy bude osmdesát, syna měli pozdě, když už ani nedoufali, že jim osud dopřeje nějakého potomka. Ale cítil se silný a neohrožený.

„Zaplatím si někoho, kdo se o nás postará, a určitě mě to přijde laciněji, než si tady vydržovat tebe s tou tvojí rodinkou,“ zahřímal.

Jeho zaslepenost a arogance mu nedovolily, aby si připustil, že by syna někdy mohl potřebovat.

„Dělej si, co chceš, otče. Zítra ráno odejdeme.“

Starý Hamilton se odmlčel a pak už nepromluvil vůbec. Zato matka začala naléhat. Úpěnlivě prosila, aby syna nenechával takhle odejít, musí mu přece dát aspoň nějaké peníze do začátku, ať už půjdou kamkoliv. Starý Hamilton se však nenechal obměkčit a nestoupil ani o píd.

Toho večera matka zašla do Howardova pokoje a dala mu šek na pět set tisíc dolarů.

„To jsou všechny moje úspory,“ řekla a podala mu šek, zatímco se po jejích vráscitých tvářích koulely slzy jako hrachy. „Odpusť nám, jestli jsme něco udělali špatně, drahý Howie.“

„Děkuju, maminko. Hodně to pro mě znamená, chtěl jsem být synem, jakého jste si vždycky přáli mít, ale otce už nemůžu ani vystát.“

„Nám už moc času nezbývá, Howie, brzy to tady bude všechno tvoje.“

Dojatě matku objal, ne proto, co řekla, ale proto, že ji měl opravdu rád.

Druhý den časně zrána vzal svou ženu za ruku a spolu s malým synem vykročili ke dveřím.

„Jestli teď za sebou ty dveře zavřeš, nic nezdědíš. Nenechám ti ani cent,“ ozval se zlověstný otcův hlas z odpočívadla schodiště.

„Sbohem, otče. Sbohem, mami.“

A Howard za sebou dveře zavřel a ani se neohlédl. Nastoupili do auta, aby odjeli navždy.

Několik dní bydleli v motelu u silnice, a pak sedli na letadlo do Anglie. O pár týdnů později se usadili v Bournemouthu na jižním pobřeží, kde panovalo vlídné podnebí. Tam také vyrůstal a později i studoval Francis Hamilton.